

นิทาน เรื่อง ทำไม้ค้ำคาวจึงห้อยหัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง เราม่าบ้านทีก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การสรุปความรู้จากนิทาน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ทำไม้ค้ำคาวจึงห้อยหัว

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในสมัยที่สัตว์สามารถพูดคุยได้ สัตว์ทั้งหลายต่างพึ่งพาอาศัยกัน มีความสามัคคีปรองดองกัน ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกัน ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

อยู่มาวันหนึ่งหมูเระตัวหนึ่ง ไปวิ่งเล่นบนยอดไม้และเห็นรังนกที่มีไข่หลายฟอง จึงเข้าไปกินไข่จนหมด จากนั้นมาเจ้าหมูเระก็เที่ยวออกไปขโมยไข่นกมากินเป็นอาหาร สร้างความโกรธแค้นแก่ฝูงนก เพราะไม่รู้ว่าหนูตัวไหนเป็นขโมย

วันหนึ่งฝูงนกประชุมกันเพื่อหาทางจัดการกับหมูเระขโมย และตกลงกันว่า หากพบหนูที่ไหน ให้นำทุกตัวไล่จิก ไล่ตีได้ โดยไม่ไว้หน้าใครใด ๆ ทั้งสิ้น จึงเกิดสงครามระหว่างนกกับหมู ทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่มีเวลาทำมาหากิน เพราะคอยแต่จะสู้กัน และต่างก็ระวังตัวกลัวตาย

ฝ่ายค้ำคาวซึ่งเป็นสัตว์ที่มีหูเหมือนหนู มีปีกเหมือนนก เมื่อไปพบหนู ค้ำคาวจะหุบปีกและกางหูออกแล้วบอกว่าเป็นพวกเดียวกับหนู เมื่อไปพบนก ค้ำคาวจะหุบหูลงแลกางปีกออกแล้วบอกว่าเป็นพวกเดียวกับนก ทำให้มันรอดจากการต่อสู้ระหว่างนกกับหมู

นกกับหมูต่อสู้กันเป็นเวลานาน วันหนึ่งทั้งสองฝ่ายจึงนัดมาเจรจาสงบศึกกัน โดยหัวหน้าหมูกล่าวว่า “นกเอ๋ย พวกเราได้ต่อสู้กันมานาน ต่างฝ่ายต่างก็ล้มตายทั้งคู่ เราจะมาต่อสู้กันทำไม สู้มาเจรจาสงบศึกกันดีกว่า” หัวหน้านกกล่าวว่า “ก็ดีเหมือนกัน แต่เราต้องการให้ท่านจัดการกับหมูที่มาขโมยกินไข่ของพวกเราก่อน เพราะเป็นต้นเหตุของการทำสงคราม จะได้ไหม”

“อ้อ แน่แน่นอนที่สุด เพราะบัดนี้เราได้สืบทราบว่เจ้าหมูเระที่ไปขโมยกินไข่ของพวกท่านนั้นเป็นใคร เราจะลงโทษอย่างหนักและไล่ออกจากฝูงเรา ขอให้พวกท่านสบายใจได้เลย” หัวหน้าหมูรับปาก

“เราขอบคุณท่านที่จะจัดการเรื่องนี้ แต่มีอีกพวกหนึ่งที่จะต้องพิจารณา

ลงโทษอีกเหมือนกัน” หัวหน้ากบพูด

“ใครล่ะ ท่านจงบอกมาหน่อยซิ” หัวหน้าหนูถาม

“ก็พวกค่างคาวใจ ที่ทำตัวเป็นทั้งสองฝ่ายเพื่อเอาตัวรอด มาอยู่กับเราก็อว่ามีปีกไม่มีหู ครั้นไปอยู่กับพวกท่านก็ว่ามีหูไม่มีปีก เรียกว่าเป็นสัตว์สับปลั๊กกลับกลอก จึงสมควรได้รับโทษ” หัวหน้ากบบอก

“จริงอย่างท่านพูด แล้วท่านเห็นว่าควรลงโทษพวกค่างคาวอย่างไร”
หัวหน้าหนูถาม

“เราเห็นว่าควรลงโทษค่างคาวทั้งหมด โดยให้พวกค่างคาวเวลานอนให้ห้อยหัวลง และอนุญาตให้ออกหากินเฉพาะในเวลากลางคืนเท่านั้น ท่านว่าอย่างไร”
หัวหน้ากบเสนอวิธีลงโทษ

“ก็ดีเหมือนกัน เพราะเป็นการลงโทษแต่เพียงสถานเบาเท่านั้น” หัวหน้าหนูเห็นด้วย

ต่อจากนั้นหัวหน้ากบก็เรียกพวกค่างคาวมาพบ และแจ้งถึงโทษที่ได้รับซึ่งค่างคาวทั้งหลายต่างก็ยอมรับโทษทัณฑ์แต่โดยดี

นับจากนั้นจนวันนี้ พวกค่างคาวจึงนอนห้อยหัวลง และออกหากินเฉพาะในเวลากลางคืน

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

ผู้ที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ในที่สุดก็จะได้รับผลของการกระทำนั้น ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งกรรม

อย่าทำตัวเป็นนกสองหัว คือ ทำตัวฝึกฝนเข้าด้วยกัน ทั้งสองฝ่ายที่ไม่เป็นมิตรกัน โดยหวังประโยชน์ของตน

(จากหนังสือนิทานพื้นบ้าน ชุดอธิบายเหตุผล เรียบเรียงโดย รศ.วิเชียร เกษประทุม)

